

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

НАСТАВНА ПРОГРАМА

ПРАКТИЧНА НАСТАВА

II година

ШУМАРСКО-ДРВОПРЕРАБОТУВАЧКА СТРУКА
техничар за мебел и ентериер

Скопје, 2006 година

1. ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТОЦИ

1.1. Назив на наставниот предмет: ПРАКТИЧНА НАСТАВА

1.2. Образовен профил и струка

1.2.1. Образовен профил: техничар за мебел и ентериер

1.2.2. Струка: шумарско - дрвопреработувачка

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Стручно образование: практична обука

1.4. Година на изучување на наставниот предмет

1.4.1. Втора година

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови неделно: 5 часа

1.5.2. Број на часови годишно: 180 часа

1.6. Статус на наставниот предмет

1.6.1. Задолжителен предмет

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

По совладувањето на наставната програма по наставниот предмет **практична настава** ученикот стекнува вештини и знаења и се оспособува:

- да изработува хоклица;
- да изработува тапацирано седиште за хоклица;
- да изработува дрвна галантерија;
- да изработува разни финални производи и да се вклучи непосредно во процесот на производството;
- да стекне вештини и навики за прецизност, педантност и економичност во работењето;
- да стекне навики за лична заштита при работата.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА

За успешно реализирање на предвидените цели по предметот **практична настава** потребно е учениците да поседуваат претходни знаења од наставните предмети: анатомија со технички својства на дрвото и машини, алати и уреди.

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4.1. Структурирање на содржините на учење

Тематски целини	Број на часови	Конкретни цели	Дидактички насоки	Корелација помеѓу тематските целини и помеѓу предметите
1. ХОКЛИЦА	60	<p>Ученикот:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ги познава основите на сто-ларското занимање и столар-ската работилница; - да ги познава основните материјали во столарството; - самостојно да избира потребен материјал; - да црта работилнички цртежи; - да изработува спецификација на материјалот; - да ги крои и димензионира елементите; - да ги познава рачните алати во столарството; - да ги остри алатите; - да ракува со алатите; - да изработува столарски (конструктивни) состави со рачните алати; - да изработува рамки со „гер“ состави; - да изработува состави; - да ги монтира деловите во 	<ul style="list-style-type: none"> - Објаснување на материјалите според начините на добивање; - користење нагледни сред-ства од различни матери-јали; - користење на цртежи за ознаки на материјалите; - подготвување на потребните алати и материјали; - бјаснување на начинот на употреба на рачниот алат; - објаснување на конструк-цијата на хоклицата; - подготвување на материјалите, алатите и машините за работа; - укажување на правилното ракување со средствата за 	<ul style="list-style-type: none"> - Елементи на дрвните констукции - Познавање на материјалите - Машини и алати за мебел и ентериер

		<p>готов производ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - да врши површинска обработка на хоклицата. 	<p>работа;</p> <ul style="list-style-type: none"> - организирање посети на претпријатија, салони и саеми за мебел. 	
2. ИЗРАБОТКА НА ТАПЕТАРСКИ ПРОИЗВОДИ	60	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги познава основните и помошните материјали во тапетарството; - да го избира потребниот материјал; - да користи рачни алати во тапетарството; - да ракува со алатите; - да изработува план за кроење; - да зема мерка; - да обележува и крои по мерка; - да изработува шаблони за кроење; - да крои материјали; - да ракува со машините за шиене; - да ги подмачкува и одржува машините за шиене; - да изработува неприцврстени перници; - да изработува тапацирани седишта; - да се грижи за хигиената на работното место. 	<ul style="list-style-type: none"> - Користење нагледни средства за изработка на тапетарските производи; - демонстрирање на начинот на употреба на рачните алати; - помагање при изборот на материјалите и алатите; - користење на цртежи, шеми и шаблони; - објаснување на начинот на употреба на алатите и машините; - демонстрирање работа со машина за шиене; - користење на уреди за приковување. 	<ul style="list-style-type: none"> - Познавање на материјалите - Машини и алати за мебел и ентериер - Елементи на дрвните конструкции

3. ИЗРАБОТКА НА ДРВНА ГАЛАНТЕРИЈА	60	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги користи основните резбарски алати и рачни машини; - да избира резбарски длета; - да ракува со алатите; - да ги употребува основните и помошните материјали во резбарството; - да изработува плитка резба на рамни состави на дрвото по должина и ширина; - да изработува плитка резба кај рамовски состави на кос допир; - да изработува длабока резба кај рамовски состав на прав допир; - да изработува длабока резба кај сандачести состави; - да изработува детали со орнаменти од геометриски, растителни и животински мотиви; - да изработува предмети со употреблива вредност: пепелници, свеќници, кутии за накит и сл. 	<ul style="list-style-type: none"> - Објаснување на резбарските материјали и алати и нивните својства; - објаснување на начинот на употреба на рачните алати; - помагање при избор на материјалите и алатите; - користење цртежи и скици; - укажување на правилното ракување со средствата за работа; - помагање при изборот на алатите; - поттикнување на креативноста и творечките способности; - користење на рачните алати и рачните преносни машини; - организирање посета на цркви, манастири, саеми, музеи и изложби. 	<ul style="list-style-type: none"> - Машини и алати за мебел и ентериер - Познавање на материјалите - Елементи на дрвните конструкции - Слободно цртање
--	-----------	--	---	---

4.2. Наставни методи и активности на учење

Наставните методи и активности за реализирање на наставната програма по предметот **практична настава** произлегуваат од стручниот карактер, за што треба да се обезбеди стекнување на вештини за примена на теоретските знаења во практиката. При изведување на наставата наставникот применува функционални методи на учење, со потенцирана активност на учениците. Предметот има апликативно, односно практично значење. Успешната примена на наставните методи и форми во наставниот процес: демонстрирање, објаснување, инсторирање, набљудување, работа во групи, работа во парови и индивидуална работа овозможува учениците да се вклучат во предвидените работни операции и задачи, да ги откриваат законитостите и да ги применуваат стекнатите знаења, умеења и навики во практиката.

Активностите на ученикот ќе се искажуваат на следниот начин: набљудува, вежба предвидени работни операции, открива односи и законitosti, учи, открива и истражува во група, анализира, дискутира и презентира.

Активности на наставникот: планира, организира и реализира практична настава, објаснува, организира работа во групи, ги поттикнува учениците на конгнитивно, психомоторно и афективно однесување, организира посета на цркви, манастири, саеми, музеи и изложби и врши проверување и оценување на резултатите на учениците.

4.3. Организација и реализација на наставата

Наставата по предметот **практична настава** ќе се реализира преку практични вежби и практична работа во училишните работилници или во претпријатија за изработка на мебел и ентериер. Поради специфичноста на наставните содржини, часовите во распоредот ќе се организираат во блок.

Наставната програма опфаќа содржини со чија реализација учениците ќе се стекнат со определени вештини и искуство во ракувањето со столарскиот, тапетарскиот и резбарскиот алат и со машините и уредите кои се користат во финалната обработка на дрвото.

Преку практичната настава учениците ќе се запознаат со определени технологии во изработката на поедноставни производи и ќе се оспособат тие производи самостојно да ги изработуваат во присуство на инструктор и наставник по практична настава.

За поуспешно совладување на содржините, за квалитетна настава и следење на процесите на работата, учениците треба да се поделат во 3 групи. Првата група ја реализира практичната настава во столарска работилница, втората група во тапетарска работилница, а третата група во резбарска работилница. По секои три месеци, односно реализирани 60 часа, се врши замена на групите. Наставата во одделни работилници ја реализираат наставници кои покажуваат посебен афинитет и познавање за конкретната област (столарство, тапетарство и резбарство). Со овој начин

на организирање на практичната настава ученикот се запознава со целокупниот процес на производство на мебел и ентериер.

Во наставниот процес треба да се развива љубов кон работата, самостојност, успешно и економично вршење на вежбите по практична настава.

Се препорачува посета на претпријатија за производство на мебел, салони за мебел, изложби и саеми за мебел.

4.4. Наставни средства и помагала

За што поефикасно да се постигнат целите, а за реализирање на предвидените активности на учениците, треба да им бидат достапни следните наставни средства и помагала: опремени работилници со сите потребни алати и материјали, работни маси, табла, нагледни средства, лични средства и помагала на учениците (работна облека, дневник за практична настава, мерни алати и моливи), цртежи, слики, проспекти и списанија.

4. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценувањето на постигањата на учениците се врши континуирано во текот на целата учебна година, усно и писмено преку тестови на знаења кои ќе се користат по обработката на секоја тематска целина.

Оценувањето е јавно, односно на ученикот му се соопштува оценката со образложение што сè е вреднувано со дадената оценка.

Годишната оценка на ученикот произлегува од постигнатите резултатите од сите три тематски целини. Доколку ученикот не постигне резултати во реализирањето на конкретните цели на наставната програма, се постапува според законската регулатива за средно образование.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Покрај условите пропишани со Законот за средно образование, наставникот треба да ги поседува следните лични, професионални и педагошки карактеристики: да е психофизички здрав, да го применува литературниот јазик и писмото на кој се изведува наставата, да е комуникативен, да ја сака педагошката работа, да е добар организатор, креативен и подготвен за примена на иновации во воспитно-образовната работа, да е оспособен за работа на компјутер и користење на аудио-визуелна опрема.

6.2. Стандард за наставен кадар

Практичната настава ја реализираат кадри со завршен студии по **дрвна индустрија и шумарство**:

- **проектирање и технологија на мебел и ентериер;**
- **механичка технологија на дрво.**

Наставниците да имаат педагошко-психолошка и методска подготовка и положен стручен испит.

6.3. Стандард за простор

Соодветно на карактерот на програмските содржини и целите што треба да се постигнат со наставата по овој предмет, тој треба да се реализира во специјализирани работилници, опремени според Нормативот за опрема и нагледни средства, прибор, алат и машини за работа, материјали за работа и потребна ХТ заштита.

Потребниот простор и опрема за овој наставен предмет е предвиден во Нормативот за наставен простор и опрема за шумарско-дрвопреработувачката струка.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: мај 2006 година

7.2. Состав на работната група:

1. Бранко Алексовски, советник, Биро за развој на образованието - Скопје
2. д-р Нацко Симаковски, професор, Шумарски факултет - Скопје
3. Зоран Ангеловски, наставник, СУГС „Георги Димитров” - Скопје
4. Претставници од социјалните партнери

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: 01.09.2006 година

9. ОДОБРУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по **практична настава** ја одобри министерот за образование и наука со решение број **07-3851/19** од **29.06. 2006** година.